

Codi ètic de les Associacions de Barcelona

El Consell d'Associacions de Barcelona (CAB) és l'entitat que impulsa el Codi ètic de les associacions, en representació de les associacions de la ciutat. En els seus objectius s'inclou la voluntat de representar i coordinar l'associacionisme de la ciutat de Barcelona per mitjà de les diferents entitats de segon grau (federacions, coordinadores, plataformes, xarxes...) de territori i de sector.

En aquest Codi ètic poden adherir-se totes les associacions sense afany de lucre, de manera voluntària i lliure, que persegueixen finalitats de tipus general amb organització pròpia i autònoma i amb capacitat de decisió sobirana i que estiguin registrades, amb prioritat en el Registre del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, amb seu social i el principal àmbit d'acció a la ciutat de Barcelona.

I. Comissió seguiment

El CAB com impulsor del Codi ètic de les associacions destina recursos humans i econòmics a aquest projecte tot preservant la seva independència. Per aquest motiu el projecte és dota des dels seus inicis d'una Comissió de seguiment formada per set persones provinents de l'àmbit jurídic, la universitat, els instituts de ciències socials i el mateix teixit associatiu. Aquests són nomenats per un període de quatre anys i es renoven per meitats cada dos anys. Inicialment tenen establertes quatre reunions anuals de caràcter ordinari (març, juny, setembre i novembre).

L'actual comissió està formada per:

- Presidència: - Enric Prats (ONG de desenvolupament)
Secretaria: - Ignasi Faura (jurista associatiu)
- Isabel Vidal (universitat, economia social i tercer sector)
- Josep Mª Blanes (cultura popular)
- Sergi Corral (acció social)
- Ferran Cebrian (Moviment ateneístic)
- Alfons Tiñena (Consell d'Associacions de Barcelona)

També ens dotem d'una comissió d'assessors, formada per antics membres del projecte: Pep Miró, antic president de la Comissió del Codi ètic 2001-2009, Luís Miguel Luna, antic president de la Comissió del Codi ètic 2010-2012, Pep Martí i Fatima Ahmed antics vocals.

Oficina tècnica

La Comissió compta amb el suport tècnic d'una persona, la qual destina 28h mensuals al projecte des del mes de maig, degut en bona part per la reducció. Entre les seves funcions hi ha la secretaria tècnica, la gestió de les noves adhesions, manteniment dels protocols de seguiment i les tasques de comunicació i manteniment de xarxes socials. Aquesta està integrada per Ramon Torra.

L'oficina del Codi ètic es troba allotjada a Torre Jussana – Centre de serveis de les associacions de Barcelona on hi ha una mínima estructura que ens permet desenvolupar les diferents accions establertes. Per l'altre banda i fruit de la col·laboració del Departament de Benestar Social i Família en els darrers anys, disposem de diferents materials divulgatius que donen suport a la tasca de promoció i difusió del Codi ètic, a més de la pròpia pàgina web.

2. Accions de l'any 2013

Presentació informe anual

La **presentació de l'informe 2012 de gestió** es va fer el 12 de juny, a l'Orfeó Gracienc. Com a temes destacats de la jornada, a més de la presentació de l'informe anual i el lliurament dels diplomes a les noves entitats, es va parlar del Pla de treball 2013 i es presentà la recerca sobre “La implantació dels codis ètics a les entitats catalanes” per part de l'Àrea de Consultoria i Estudis de la Fundació Pere Tarrés i la Càtedra Ethos de la Universitat Ramon Llull.

Formació

En el 2103 es van preveure dues formacions per als associacions adherides al Codi ètic i obertes a la resta d'entitats de la ciutat pel primer semestre. Aquestes formacions es van programar novament en el segon semestre de les quals només es va acabar realitzant la de les memòries. Aquests s'han realitzat amb el suport de Torre Jussana – Centre de Serveis a les associacions.

Com planificar els relleus a les Juntes directives.

4, 6 de març 2013

12 associacions inscrites

Les memòries, eina bàsica per a la comunicació i la transparència

25 abril 2013

2 i 4 de desembre 2013

42 associacions inscrites

18 persones inscrites

Assistència al II Seminari directiu: participació política i democràcia en un món global organitzat pel **Programa d'Innovació i Qualitat Democràtica** de la Generalitat de Catalunya. Aquest es va realitzar entre el 24 i 26 d'octubre.

Jornada de reflexió i debat

La voluntat era realitzar una segona **jornada de reflexió i debat**, adreçada als membres de les juntes directives de les federacions, confederacions i coordinadores de territori. Finalment per motius econòmics i de temps no es va realitzar i es va prioritzar les trobades amb diferents coordinadores associatives de referència per tal de preparar una trobada més ampla amb totes elles per parlar de la voluntat de constituir un espai de treball comú a partir del Codi ètic i amb el lideratge associatiu.

Relacions institucionals

Paral·lelament s'han realitzat un seguit de reunions institucionals i d'altres trobades encaminades a establir relacions de col·laboració amb altres institucions o organitzacions per donar a conèixer el Codi ètic i els objectius. També s'han fet reunions puntuals amb entitats referents amb la finalitat d'establir aliances o iniciar processos de treball conjunts.

Aquestes han estat:

- Reunió amb el **Director general d'Acció Cívica i Comunitària** de la Generalitat de Catalunya, Ramon Terrassa, per explicar els objectius del Codi ètic, la recerca de noves aliances amb el Pla de suport de l'Associacionisme i el Consell de l'Associacionisme i Voluntariat per estendre el Codi ètic a nivell català com a eina d'assessorament, conducta i autoregulació.

-Reunions amb el **Programa d'Innovació i Qualitat Democràtica** de la Generalitat de Catalunya. En aquest sentit hi hagut diferents reunions promogudes per les dues bandes per consultar i/o aprofundir en temes que han pogut ser d'interès.

-S'han realitzat diferents visites a diferents associacions referents: CNJC, O3Sac, ENS, FCONG,

Informació, visites i adhesions

S'ha continuat atenent les sol·licituds d'entitats que han demanat informació per formar part del Codi ètic, en aquest sentit a banda d'enviar la informació és sol·licita una entrevista personalitzada per explicar el projecte i conèixer l'entitat. Aquest any han estat vint-i-tres les demandes fetes. Algunes d'elles han formalitzat l'adhesió, d'altres estan a l'espera de tenir els requisits que es demanen i d'altres no han fet cap retorn.

L'objectiu del Codi ètic continua sent mantenir un creixement sostenible del projecte, en número d'entitats associades, consolidar les existents i vetllar perquè les noves adhesions siguin fetes des de la llibertat. Aquest creixement és fonamenta en el convenciment i en deures que posteriorment han d'assumir les pròpies associacions, ja que poc a poc es van assumint nous criteris i nous reptes d'ètica i bon govern.

Les **adhesions** formalitzades i aprovades en aquest any 2013 han estat cinc.

- UDUTAMA per al Recolzament de Minories Ètniques o Culturals
- Amics d'Ak Benn
- AFB - Agrupament Ferroviari de Barcelona
- Esplai Esquitx
- Associació Catalana Pro Persones Sordcegues - APSOCECAT

Comunicació

La comunicació del Codi ètic principalment és fa per dues vies, la presencial que cerca l'entrevista i el coneixement amb les associacions que volen formar part del projecte o amb visites aleatòries a entitats que ja estan adherides, al considerar el contacte directa un valor afegit. Tampoc descartem la presència en fires, mostres o espais que poden ser d'interès per explicar el Codi ètic de les associacions. En aquest sentit com espai més destacat s'ha continuat participant en la Mostra d'Associacions de la Mercè.

L'altre via de comunicació és la virtual, amb dos canals molt concrets: la pàgina web (www.codietic.cat) i el canal de twitter (@codietic). Inicialment pretén donar una informació d'interès als òrgans de govern de les entitats, centrant-nos en temes de gestió, formació i bones pràctiques, però també en la difusió d'actes destacats de les mateixes entitats adherides ens comuniquen.

A nivell d'impacte a la pàgina web l'any 2013 hi hagut una mitjana de 2.300 visites mensuals i 1.234 seguidors al twitter. Continuem tenint un canal institucional a *LinkedIn*, però amb una dedicació mínima, tot i que compta amb 281 seguidors.

Col·laboracions amb les Universitats

Enguany hem pogut comptar amb la participació de dos alumnes que han aportat el seu coneixement al projecte del Codi ètic.

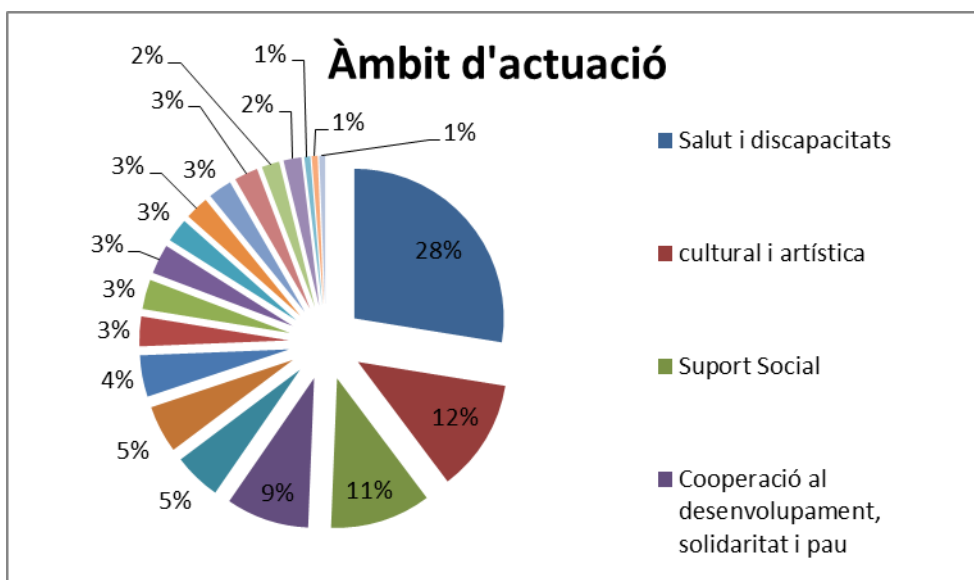
- S'ha acollit un alumne en pràctiques del postgrau en Animació Sociocultural i Desenvolupament Comunitari: Gestió de projectes de l' idEC – UPF. La seva tasca a consistit en la recerca de bones pràctiques associatives per ampliar els exemples que recull el Codi ètic en les seves publicacions.
- A partir del treball de Màster en Economia Social i Direcció d'Entitats Sense Ànim de Lucre de la Universitat de Barcelona. S'ha fet un treball personalitzat sobre els principis del Codi ètic, elaborant una bateria de preguntes de màxims, per aplicar en el seguiment d'una associació adherida al Codi ètic de les Associacions com a eina d'autodiagnòsis.

3. Perfil de les entitats adherides

Del perfil de les entitats adherides en el període de seguiment 2013-2015, el cens per forma jurídica a 31 de desembre de 2013 és el següent:

	2012		2013	
Associacions	109	68,5%	111	71,1%
Federacions	27	17,4%	26	16,6%
Fundacions	19	12,6%	19	12,1%
TOTAL	155		156	

Associacions

De les 111 associacions adherides, 36 són declarades d'utilitat pública.

Federacions

De les 26 federacions adherides, 2 són declarades d'utilitat pública.

Fundacions

Actualment hi ha 19 fundacions adherides. Les noves demandes són derivades al Codi ètic de la Coordinadora Catalana de Fundacions, amb el que tenim establert un conveni de reconeixement, tot i que tampoc tanquem les possibilitats de mantenir una doble adhesió, sobretot a les que des dels inicis han format part del projecte.

Evolució entitats adherides

ANY	Adherides	Altes	Baixes
2009	208		
2010	186	11	
2011	190	8	
2012	201	5	Regularització
2013	153	5	2 dissolució
2014	154		

- A partir del 2013 les entitats presenten la documentació de seguiment, com a mínim, una vegada cada tres anys (2013-2015), llevat que hi hagi alguna modificació, renovació de càrrecs directius, atorgament d'alguna distinció, canvi en la seva forma jurídica o informació que considerin d'interès.

Aquest 2014, en la jornada anual hi haurà un treball per aprovar els nous criteris i demandes de seguiment a partir de l'eina d'autodiagnosi realitzada l'any 2013, fruit del treball de final de Màster en Economia Social i Direcció d'Entitats Sense Ànim de Lucre de la Universitat de Barcelona i que la comissió ha acabat de desenvolupar i perfilar.

Actuacions any 2014

Totes les reunions de la Comissió de seguiment són en dimecres, a les 18,30h. Inicialment se'n fan quatre a l'any: març, juny, setembre i novembre. En aquest moments s'ha ampliat la seva periodicitat i s'han establert espais de trobada dedicats únicament al debat intern per consolidar el projecte.

- Presentació informe anual 2013 del Codi ètic. Juny 2014
- Tancament treball de seguiment d'indicadors i autodiagnosi a nivell intern i presentació proposta en la jornada anual del juny amb les entitats membres.

Apartats:

- Fitxa tècnica (recull d'indicadors numèrics)
 - El govern de l'associació
 - Les persones
 - Informació i transparència
- Creació i recerca de finançament per l'obtenció d'un aplicació informàtica per fer el seguiment triennal de l'autodiagnosi de les entitats.
 - Treball amb diferents entitats associatives de referència per constituir un futura taula de treball del Codi ètic de les Associacions de Catalunya:

Convocatòria inicial:

- Federació Catalana d'ONG (Desenvolupament, Dret Humans i Pau)
 - Consell Nacional de la Joventut de Catalunya
 - Obrador del 3r Sector Ambiental
 - Ens de l'Associacionisme Cultural
 - Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya
 - Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
- Treball seguiment procés amb Participació i Associacionisme de l'Ajuntament de Barcelona i diferents departaments de la Generalitat (Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària, Departament de Justícia, Programa d'Innovació i Qualitat Democràtica, Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Cultural, Territori i sostenibilitat, ...
 - Fomentar el coneixement del Codi ètic entre les entitats adherides i les diverses plataformes i espais de difusió de l'activitat associativa.
 - Potenciar les entitats adherides al Codi ètic, a través de la pàgina web i les xarxes socials: Fitxa entitat, difusió d'activitats d'interès general.
 - Organització i classificació arxiu físic de l'Oficina del Codi ètic.
 - Sol·licitar l'alta al Registre General de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) i aplicar totes les seves derivades en les entitats adherides al Codi ètic.

